

eller et af dennes udvalg. Endelig indeholder forslaget § 27 en bemyndigelse for vedkommende minister til administrativt at fastsætte regler om, at afgørelser, der træffes på nærmere angivne sagsområder, skal være ledsaget af en begrundelse. I tilknytning hertil indeholder lovforslagets § 31 en bestemmelse, hvorefter bestemmelser i andre love eller bestemmelser fastsat i medfør af lov om, at afgørelser skal ledsages af en begrundelse, opretholdes. Det samme gælder bestemmelser, der stiller strengere krav til begrundelsens indhold end de, der følger af lovforslagets § 25. Dette sidste vil typisk være tilfældet for sagsområder, hvor administrative afgørelser skal træffes ved »kendelse«.

Lovforslagets § 25 sammenholdt med § 31 indebærer endvidere, at § 25 uanset indholdet af eksisterende bestemmelser om begrundelse vil udgøre mindstekravet til begrundelsens indhold.

Til § 23

Bestemmelsen i § 23 indeholder lovforslagets hovedregel om begrundelse af forvaltningsafgørelser, hvorefter den, der er part i en sag, kan forlange at få meddelt en skriftlig begrundelse for den trufne afgørelse, medmindre denne fuldt ud giver den pågældende part medhold, eller afgørelsen er ledsaget af en skriftlig begrundelse, der opfylder kravene til begrundelsens indhold i § 25 og § 26.

Begæringen kan fremsættes af den, der er part i den pågældende sag. Om forståelsen af partsbegrebet henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 7, stk. 1, og § 18, stk. 1, jfr. også begrundelsesudvalgets betænkning side 44, smh. med side 40 f.

Begæringen kan fremsættes på et hvilket som helst tidspunkt efter, at den pågældende sag er rejst, herunder såvel før som efter, at der er truffet afgørelse i sagen. Forslaget går på dette punkt videre end begrundelsesudvalgets indstilling, hvorefter en begæring om begrundelse først med virkning skulle kunne fremsættes, når afgørelsen foreligger (betænkningen side 44). En begrænsning som den af udvalget foreslåede ville formentlig være vanskeligt forståelig for publikum og ville næppe heller svare til den praksis, der følges i dag, sml. herved også ovenfor i de almindelige bemærkninger til lovforslaget under pkt. 8 c om tilfælde, hvor der på et indledende stadium af sagens behandling fremsættes begæring om aktindsigt og partshøring med henblik på senere effektivering heraf. Der vil imidlertid ikke være pligt til at efterkomme en forudgående begæring om begrundelse, hvis den afgørelse, der senere træffes, fuldt ud giver den pågældende part medhold.

Efter bestemmelsen kan der alene forlanges en begrundelse for den afgørelse, der træffes i den pågældende sag. Procesledende beslutninger og andre dispositioner i forbindelse med tilrettelæggelsen af sagens behandling er således ikke omfattet af begrundelsespligten, medmindre der er adgang til særskilt påklage, jfr. således § 15, stk. 4, i det foreliggende lovforslag om klage over afslag på aktindsigt. Der kan i øvrigt henvises til bemærkningerne ovenfor til lovforslagets § 2, stk. 1, jfr. også begrundelsesudvalgets betænkning side 40 f.

Begrundelsespligten gælder, hvad enten den pågældende afgørelse er meddelt skriftligt eller mundtligt.

Justitsministeriet har som anført ovenfor i de almindelige bemærkninger pkt. 8 e for sit vedkommende kunnet tiltræde begrundelsesudvalgets indstilling, hvorefter begrundelsespligten også bør omfatte afgørelser, der træffes af kollegialt sammensatte forvaltningsmyndigheder, herunder myndigheder inden for den kommunale forvaltning (betænkningen side 45 f.). Begrundelsespligten kan imidlertid som påpeget af udvalget og de kommunale organisationer i visse tilfælde give anledning til vanskeligheder på dette område, og justitsministeriet er enig med udvalget i, at dette forhold efter omstændighederne vil kunne indgå i vurderingen af, hvilke krav der i et foreliggende tilfælde kan stilles til indholdet af den begrundelse, der meddeles. Om baggrunden for de særlige bestemmelser i lovforslagets § 26 om begrundelsespligtens udstrækning i forhold til kommunerne henvises til de almindelige bemærkninger til lovforslaget ovenfor under pkt. 8 e.

Der er endvidere efter justitsministeriets opfattelse ikke tilstrækkelig anledning til generelt at undtage sager om strafferetlig forfølgning af lovovertrædelser eller sager om ansættelse eller forfremmelse i det offentlige tjeneste fra en regel om begrundelse efter begæring, (betænkningen side 39). Bestemmelsen i lovforslagets § 25, stk. 3, sammenholdt med § 14, især stk. 1, nr. 3, om undtagelse fra aktindsigt af hensyn til forebyggelse m.v. af lovovertrædelse og beskyttelse af vidner m.v. vil imidlertid ofte medføre en begrænsning i rækkevidden af begrundelsespligten i forhold til sager inden for strafferetsplejen.

Det er fundet påkrævet at præcisere, at begrundelse kan undlades, når den trufne afgørelse fuldt ud giver den pågældende medhold. Det skyldes navnlig, at en begæring om begrundelse efter den foreslåede bestemmelse kan være fremsat, før afgørelsen foreligger. I øvrigt kan der henvises til be-